RESOLUTIE (EU) 2020/1884 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 14 mei 2020

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018, afdeling VIII — Europese Ombudsman

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018, afdeling VIII — Europese Ombudsman,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0028/2020),

A. overwegende dat de kwijtingsautoriteit in het kader van de kwijtingsprocedure de nadruk wil leggen op het bijzondere belang van het verder versterken van de democratische legitimiteit van de instellingen van de Unie door de transparantie en de verantwoordingsplicht te vergroten, en door het concept van resultaatgericht begroten en een goed personeelsbeheer toe te passen;

1. stelt met tevredenheid vast dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening voor het begrotingsjaar 2018 van de Europese Ombudsman ("de Ombudsman") geen significante tekortkomingen heeft vastgesteld met betrekking tot de gecontroleerde aspecten in verband met personeelsbeheer en aanbestedingen;

2. neemt kennis van de conclusie van de Rekenkamer dat de betalingen als geheel over het per 31 december 2018 afgesloten jaar met betrekking tot de administratieve uitgaven van de Ombudsman geen materiële fouten vertoonden en dat de gecontroleerde toezicht- en controlesystemen doeltreffend waren;

3. betreurt in het algemeen dat de reikwijdte en conclusies van hoofdstuk 10 betreffende administratie van het jaarverslag van de Rekenkamer nogal beperkt zijn, ook al wordt rubriek 5 van het meerjarig financieel kader inzake administratie beschouwd als een rubriek met laag risico;

4. stelt vast dat de Rekenkamer een steekproef heeft samengesteld van 45 verrichtingen voor rubriek 5 van het meerjarig financieel kader inzake administratie voor alle instellingen en organen van de Unie; stelt vast dat de steekproef zo was opgezet dat deze representatief is voor de uiteenlopende uitgaven binnen rubriek 5, die 6,3 % van de begroting van de Unie vertegenwoordigt; stelt vast dat uit de werkzaamheden van de Rekenkamer blijkt dat administratieve uitgaven een laag risico vormen; is evenwel van mening dat het aantal transacties die voor de "andere instellingen" zijn geselecteerd ontoereikend is en verzoekt de Rekenkamer het aantal te controleren transacties met ten minste 10 % te verhogen;

5. is ingenomen met het feit dat de Ombudsman de beste praktijk volgt en een termijn vaststelt voor de indiening van het jaarlijks activiteitenverslag op 31 maart van het jaar volgend op het boekjaar; is dan ook ingenomen met het feit dat de Ombudsman zodoende zijn jaarlijks activiteitenverslag per 28 maart heeft goedgekeurd, wat de kwijtingsautoriteit langer de tijd geeft om het verslag grondig te bestuderen en de kwijtingsprocedure beter uit te voeren;

6. benadrukt dat de begroting van de Ombudsman louter administratief is en in 2018 in totaal 10 837 545 EUR bedroeg (in 2017 was dat 10 905 441 EUR), wat neerkomt op een verlaging met 67 896 EUR (0,62 %); is ingenomen met het in het algemeen voorzichtige en gezonde financieel beheer van de Ombudsman in het begrotingsjaar 2018; stelt vast dat 95,33 % van alle kredieten vastgelegd was (tegenover 93,91 % in 2017) en 91,33 % betaald werd (tegenover 86,20 % in 2017);

7. neemt kennis van de verbeteringen met betrekking tot de van 2018 naar 2019 overgedragen kredieten, zijnde 433 865,17 EUR (4 % van de begroting 2018), tegenover 841 340,68 EUR (7,71 % van de begroting 2017) van 2017 tot en met 2018;

8. stelt evenwel vast dat er ongebruikte kredieten waren voor verschillende begrotingslijnen zoals "externe vergaderingen" (begrotingslijn B3-030) met 13 514,61 EUR ongebruikt van 45 000 EUR, "publicaties" (begrotingslijn B3-210) met 47 530,48 EUR ongebruikt van 161 100 EUR enz.; herinnert eraan dat maatregelen moeten worden genomen om de budgettaire overschattingen tot een minimum te beperken;

9. neemt kennis van de beperkte middelen waarover de Ombudsman beschikt om het hoofd te bieden aan een steeds grotere werklast; steunt het verzoek van de Ombudsman om de personeelsformatie af te stemmen op de feitelijke behoeften en de werklast, door de taken van permanente aard die door vast personeel moeten worden uitgevoerd, in kaart te brengen; neemt kennis van de personeelsformatie, bestaande uit 82 posten in 2018 (ten opzichte van 77 posten in 2013); verzoekt de Ombudsman verslag uit te brengen over potentiële efficiëntiewinsten die louter en alleen het gevolg zijn van een reorganisatie en hertoewijzing van taken;

10. moedigt het bureau van de Ombudsman aan samen te werken met andere instellingen van de Unie om zo de kosten te beperken; merkt wat vertaling betreft op dat de Ombudsman geen interne vertalers heeft en daarom gebruikmaakt van de diensten van het Parlement en het Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie; stelt echter vast dat de kosten voor vertaling in 2018 zijn toegenomen, en dat de Ombudsman hiervoor 343 771 EUR heeft uitgegeven (ten opzichte van 262 631 EUR in 2017);

11. is ingenomen met het voorbeeldige genderevenwicht in managementfuncties, met 4 vrouwen en 4 mannen; merkt echter op dat het personeel over het geheel genomen voor 65 % uit vrouwen bestaat en slechts voor 35 % uit mannen; pleit voor meer genderevenwicht in de werkomgeving in het bureau van de Ombudsman;

12. stelt in verband met het geografische evenwicht in managementfuncties vast dat in 2018 bij de Ombudsman zes verschillende nationaliteiten (Duits, Grieks, Iers, Italiaans, Pools en Zweeds) waren vertegenwoordigd tegenover acht in 2013 (Oostenrijks, Duits, Deens, Grieks, Iers, Pools, Portugees en Brits); houdt er rekening mee dat het totale aantal managers tussen 2013 en 2018 is teruggebracht van elf tot acht; vraagt dat de Ombudsman inspanningen blijft leveren voor geografisch evenwicht, waarbij evenwel rekening moet worden gehouden met de geringe omvang van de diensten van de Ombudsman en zijn specifieke kernactiviteiten;

13. is ingenomen met de door de Ombudsman geboden diensten met betrekking tot het nieuwe genderbeleid maar betreurt de ongelijkheid in het gemiddelde aantal opleidingsdagen per geslacht: 6,8 voor mannen tegenover 5,9 voor vrouwen;

14. stelt vast dat het kader voor het personeelsbeleid in 2017 verder ten uitvoer is gelegd door de vaststelling van nieuwe regels voor de aanwerving van tijdelijke functionarissen, door een besluit over deeltijdwerk en kredieturen en door een beleid tegen discriminatie en voor gelijke behandeling; neemt kennis van verdere initiatieven ter verbetering van de aanwervingsprocedures en acties zoals studiebezoeken en uitwisselingsprogramma's voor personeel;

15. spoort de Ombudsman ertoe aan te blijven werken aan een langetermijnkader voor het personeelsbeleid dat gericht is op het evenwicht tussen werk en privéleven, levenslange begeleiding en loopbaanontwikkeling, genderevenwicht, non-discriminatie, telewerk, geografisch evenwicht en aanwerving van personeel en integratie van mensen met een handicap in het personeelsbestand;

16. merkt met belangstelling op dat de Ombudsman met betrekking tot zijn interne activiteiten het Europees Gehandicaptenforum heeft uitgenodigd om de stages bij de Ombudsman via de kanalen van dit forum bekend te maken en om personen met een handicap aan te moedigen een stageaanvraag in te dienen; neemt er kennis van dat het aanvraagformulier in die zin is gewijzigd dat nu ook een vraag is opgenomen over de noodzaak van redelijke voorzieningen tijdens de selectieprocedures;

17. verwelkomt, in het kader van de internecontrolenormen van de Ombudsman, dat er maatregelen zijn genomen voor de uitvoering van het besluit ter voorkoming van intimidatie, onder meer de benoeming van deontologen (een in Brussel en een in Straatsburg) en leden van het bemiddelingscomité; neemt kennis van het feit dat alle personeelsleden in september 2018 hebben deelgenomen aan een verplichte opleiding over ethisch gedrag, waaronder het voorkomen van intimidatie, en dat er in november 2018 een specifieke bijeenkomst voor eenheidshoofden heeft plaatsgevonden;

18. is ingenomen met de in 2017 aangenomen gids inzake ethiek en goed gedrag voor het personeel van de Ombudsman, waarin bepaald is dat nieuwe personeelsleden een verklaring inzake belangenconflicten moeten invullen, en personeelslieden die uit dienst treden geïnformeerd worden over hun verplichtingen;

19. vindt het jammer dat de Ombudsman in zijn follow-up van de kwijtingsresolutie voor 2017 alleen de opmerkingen van het Parlement omtrent de meeste van de genoemde punten erkent, zonder verdere details te verstrekken; benadrukt dat het follow-upverslag van essentieel belang is voor de Commissie begrotingscontrole van het Parlement en verzoekt de Ombudsman in het volgende follow-upverslag de nodige antwoorden en toelichtingen op de genoemde punten op te nemen;

20. stelt vast dat de kernprestatie-indicator inzake algemene naleving die voor de Ombudsman was vastgelegd op het ambitieuze streefcijfer van 90 %, in 2018 niet kon worden bereikt; stelt vast dat dit percentage 81 % bedroeg (vergeleken met 85 % in 2017), terwijl het nalevingspercentage voor onderzoeken in het algemeen belang 85 % bedroeg (tegenover 79 % in 2017); erkent dat dit laatste percentage significant is, aangezien het effect van de naleving waarschijnlijk aan een groter publiek ten goede zal komen;

21. steunt het voornemen van de Ombudsman om nog nauwer met het Parlement samen te werken om ervoor te zorgen dat het Parlement op de hoogte is van tekortkomingen, met name wat betreft tijdens onderzoek vastgesteld wanbeheer of negatieve antwoorden van de instellingen op de aanbevelingen van de Ombudsman; meent dat dergelijke informatie, samengevat en geordend, bijzonder waardevol zou zijn voor de Commissie begrotingscontrole van het Parlement; wijst echter op de vaststelling van de Ombudsman dat de instellingen over het algemeen constructief samenwerken met de Ombudsman;

22. benadrukt dat de resultaten voor alle drie de onderdelen van kernprestatie-indicator 7 (efficiëntie: samengestelde indicator voor de behandeling van klachten en vragen) allemaal het streefcijfer of meer halen; stelt vast dat het percentage onderzoeken dat binnen zes maanden en achttien maanden is afgesloten respectievelijk 57 % en 88 % bedraagt (de streefcijfers waren respectievelijk 50 % en 80 %) en dat het derde onderdeel, het "percentage ontvankelijkheidsbesluiten" dat binnen één maand is genomen, aanzienlijk is gestegen van 69 % in 2016 tot 86 % in 2017, waardoor het streefcijfer van 90 % in 2018 is bereikt;

23. stelt vast dat de gemiddelde termijn voor de behandeling van alle categorieën klachten is gestegen tot 79 dagen in 2018 (tegenover 64 dagen in 2017), terwijl de gemiddelde termijn voor de behandeling van onderzoeken is teruggebracht tot 255 dagen in 2018 (tegenover 266 dagen in 2017 en 369 in 2013); stelt evenwel vast dat het aantal onderzoeken op basis van klachten die waren afgesloten, met 53 % is toegenomen, wat verklaart dat de gemiddelde termijn voor de behandeling van alle categorieën klachten is toegenomen;

24. stelt vast dat het aantal klachten binnen het mandaat (880 tegenover 751 in 2017) in 2018 aanzienlijk is blijven toenemen (+ 17 %) na een toename van 5,5 % in 2017; stelt vast dat het aantal onderzoeken dat op basis van klachten is geopend, 482 bedroeg tegenover 433 in 2017 (+ 11 %) en dat het aantal onderzoeken dat op basis van klachten werd afgesloten, 534 bedroeg tegenover 348 in 2017 (+ 53 %); merkt op dat de toename van het aantal geopende en afgesloten onderzoeken deels het gevolg is van een herklassering, waardoor een aantal zaken die voorheen als "geen reden voor een onderzoek" zouden zijn aangemerkt, nu afgesloten zijn als "onderzoeken waarin geen wanbeheer werd vastgesteld";

25. neemt kennis van de resultaten van de onderzoeken die in 2018 zijn afgesloten door de Ombudsman, zoals a) "geen wanbeheer vastgesteld" voor 254 gevallen (46,6 %), b) "opgelost door de betrokken instelling — voorstellen aanvaard — oplossingen gevonden" voor 221 zaken (40,6 %), c) "geen verder onderzoek gerechtvaardigd" voor 56 gevallen (10,3 %), d) "wanbeheer vastgesteld" voor 29 gevallen (5,3 %) en e) "andere resultaten" voor 10 gevallen (1,8 %); erkent dat het de fundamentele taak van de Ombudsman is ervoor te zorgen dat het bestuur van de Unie het algemeen belang dient en iedereen die problemen ondervindt met de instellingen van de Unie bij te staan;

26. merkt op dat sinds 2013 details over de dienstreizen van de Ombudsman, waaronder de kosten, het doel en de duur worden gepubliceerd op de website van de Ombudsman; wijst erop dat de dienstreisvergoedingen in 2018 27 206,79 EUR bedroegen (tegenover 30 592 EUR in 2017); herhaalt dat om redenen van transparantie een lijst betreffende de jaarlijkse dienstreissituatie in het jaarlijks activiteitenverslag moet worden opgenomen;

27. uit zijn waardering voor het initiatief "Prijs voor goed bestuur", dat nuttig is doordat het een formele erkenning vormt van goed werk, dat de uitwisseling van beste praktijken tussen de instellingen bevordert en dat als inspiratiebron dient voor toekomstige projecten; is ingenomen met de samenwerking met het Europees netwerk van ombudsmannen, andere instanties van de lidstaten en internationale netwerken en organisaties, om de hoogste normen vast te stellen en te bevorderen;

28. is verheugd over de maatregelen die de Ombudsman heeft genomen om de cyberveiligheid en gegevensbescherming te verbeteren bijvoorbeeld door middel van cursussen voor ICT-beveiliging, de ontwikkeling van procedures voor de afhandeling van inbreuken op de gegevensbescherming en het houden van tijdig overleg met de functionaris voor gegevensbescherming en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming om de privacy bij het opzetten van projecten te waarborgen; vraagt de Ombudsman verder verslag uit te brengen over de uitvoering van de aan de gang zijnde actiepunten, ook wat betreft de ontwikkeling van een model voor gegevensprivacy-effectbeoordelingen en een centraal register van verwerkingsactiviteiten;

29. erkent dat gratis opensourcesoftware toegevoegde waarde kan opleveren voor de Ombudsman; benadrukt dat dergelijke software met name kan bijdragen aan het verhogen van de transparantie en het vermijden van de afhankelijkheid van één aanbieder; erkent ook het potentieel van deze software voor het verbeteren van de veiligheid, aangezien hiermee zwakke plekken kunnen worden opgespoord en verholpen; beveelt ten stelligste aan dat voor de instelling ontwikkelde software openbaar beschikbaar wordt gesteld als gratis opensourcesoftware;

30. onderstreept hoe belangrijk het is de burgers van de Unie bewust te maken van de mogelijkheid om zich in geval van wanbeheer tot de Ombudsman te wenden; neemt kennis van de inspanningen die de diensten van de Ombudsman leveren om hun zichtbaarheid te vergroten met instrumenten als de nieuwe website, die is opgestart in 2018 met een herziene interface voor mogelijke klachten en een gebruikersvriendelijke zoekfunctie; neemt kennis van de nieuwe video waarin aandacht wordt besteed aan onderwerpen zoals toegang tot informatie, problemen met financiering van de Unie en transparantie van lobbyactiviteiten; stelt vast dat het aantal volgers op platforms zoals de Twitter-account van de Ombudsman met 17 % is gestegen, het aantal volgers op de LinkedIn-account met 13 % en het aantal volgers op de Instagram-account met zelfs 61 %; moedigt voorts het gebruik van gratis, zelf gehoste opensource socialenetwerkplatforms aan, maar vindt dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de bescherming van gebruikersgegevens;

31. spoort de Ombudsman ertoe aan om te werken aan een samenhangend beleid voor de digitalisering van zijn diensten;

32. is ingenomen met de ontwikkeling van richtsnoeren voor de sociale media, in samenwerking met andere instellingen van de Unie, en met de uitwisseling van beste praktijken om het hoofd te bieden aan de uitdagingen waarmee de instellingen van de Unie worden geconfronteerd in termen van toenemend gebruik van en blootstelling aan sociale media;

33. spoort de diensten van de Ombudsman ertoe aan zich te blijven inspannen om hun ecologische voetafdruk te verkleinen, bijvoorbeeld door digitalisering te bevorderen en zodoende minder papier te gebruiken, dienstreizen van het personeel te verminderen en het gebruik van videoconferentievoorzieningen te stimuleren, en zich in te zetten voor het gebruik van collectief vervoer; vraagt om meer informatie over de uitvoering van deze activiteiten in de kwijting 2019;

34. onderstreept het herhaalde verzoek van het Parlement om het statuut van de Ombudsman te herzien in het licht van de nieuwe realiteiten en uitdagingen; stelt vast dat de laatste herziening van het statuut dateert uit 2008 en dat in februari 2019 uiteindelijk een resolutie is aangenomen over de ontwerpverordening van het Parlement inzake het statuut van de Europese ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt (statuut van de Europese Ombudsman); merkt op dat het de Ombudsman is die de uitvoeringsbepalingen voor deze verordening moet vaststellen; verzoekt de diensten van de Ombudsman hierover verslag uit te brengen in het volgende jaarlijks activiteitenverslag;

35. is ermee ingenomen dat de Ombudsman een onderzoek heeft uitgevoerd naar de behandeling van "draaideursituaties" en heeft onderzocht hoe 15 instellingen en organen van de Unie (waaronder het Parlement, de Raad en de Rekenkamer) informatie publiceren wanneer hun hoge functionarissen toestemming vragen om een externe functie te aanvaarden (onder meer een onderzoek naar de frequentie waarmee dergelijke informatie wordt gepubliceerd en de reikwijdte en de inhoud van de informatie); merkt op dat de instellingen zich volgens de Ombudsman terdege bewust zijn van het belang van degelijke uitvoeringsregels op dit gebied, maar dat er toch enkele suggesties voor verbetering zijn gedaan; is verheugd over het voornemen van de Ombudsman om in 2020 een vervolgonderzoek uit te voeren;

36. feliciteert de Ombudsman met de nieuwe interne versnelde procedure voor de behandeling van klachten over toegang tot documenten; neemt er kennis van dat met het nieuwe systeem de besluiten over klachten drie keer sneller worden genomen dan met de standaardprocedure; vraagt de Ombudsman om het resultaat van zijn beoordeling van de doeltreffendheid van deze nieuwe procedure met de andere instellingen en organen van de Unie te delen;

37. is ingenomen met de samenwerking van de Ombudsman met het Europees Bureau voor fraudebestrijding in verband met zaken die aan beide organisaties zijn voorgelegd; neemt kennis van het rechtstreekse contactkanaal ter voorkoming van dubbel werk bij onderzoeken, dat in 2018 zijn eerste vruchten heeft afgeworpen;

38. legt de nadruk op al het werk dat de afgelopen jaren is verzet op gebieden als resultaatgericht begroten, het ethisch kader met alle bijbehorende regels en procedures, verbeterde communicatieactiviteiten en het toenemende aantal maatregelen om de transparantie te verbeteren; is ingenomen met het aanzienlijke aantal interinstitutionele dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomsten; onderstreept het belang van samenwerking en het delen van ervaringen tussen de instellingen en organen van de Unie; stelt voor na te gaan of er op verschillende terreinen geformaliseerde netwerkactiviteiten kunnen worden uitgevoerd, om zo optimale werkmethoden uit te wisselen en gemeenschappelijke oplossingen uit te werken.